

Số: /BCT-TTTN

Hà Nội, ngày tháng năm 2026

Dự thảo

BÁO CÁO

Tổng kết việc thi hành Nghị định số 105/2017/NĐ-CP ngày 14 tháng 9 năm 2017 của Chính phủ quy định về kinh doanh rượu được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 17/2020/NĐ-CP ngày 05 tháng 02 năm 2020 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của các nghị định liên quan đến điều kiện đầu tư kinh doanh thuộc lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ Công Thương

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Bộ Công Thương tiến hành tổng kết việc thi hành Nghị định số 105/2017/NĐ-CP ngày 14 tháng 9 năm 2017 của Chính phủ quy định về kinh doanh rượu (sau đây được gọi tắt Nghị định số 105/2017/NĐ-CP) được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 17/2020/NĐ-CP ngày 05 tháng 02 năm 2020 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của các nghị định liên quan đến điều kiện đầu tư kinh doanh thuộc lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ Công Thương (được gọi tắt Nghị định số 17/2020/NĐ-CP), kết quả như sau:

I. BỐI CẢNH THỰC HIỆN TỔNG KẾT**1. Bối cảnh trong nước và quốc tế liên quan đến các chính sách/dự thảo**

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế, chuyển đổi số, đẩy mạnh công tác phân cấp, phân quyền, đơn giản hóa, cắt giảm thủ tục hành chính là nhiệm vụ quan trọng. Đây không chỉ là giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước mà còn góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh và nâng cao chất lượng phục vụ người dân, doanh nghiệp.

Đối với công tác cải cách thủ tục hành chính, Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia xác định: “Đổi mới toàn diện việc giải quyết thủ tục hành chính, cung cấp dịch vụ công không phụ thuộc địa giới hành chính; nâng cao chất lượng dịch vụ công trực tuyến, dịch vụ số cho người dân và doanh nghiệp, hướng tới cung cấp dịch vụ công trực tuyến toàn trình, cá nhân hoá và dựa trên dữ liệu; tăng cường giám sát, đánh giá và trách nhiệm giải trình của cơ quan nhà nước, người có thẩm quyền trong phục vụ nhân dân.”. Chỉ thị số 16/CT-TTg ngày 20/5/2024 của Thủ tướng Chính phủ về tiếp tục đẩy mạnh cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính tại các bộ, ngành, địa phương phục vụ người dân, doanh

nghiệp; Nghị quyết số 02/NQ-CP ngày 08/01/2026 về những nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia; Nghị quyết số 66/NQ-CP ngày 26/3/2025 về Chương trình cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính liên quan đến hoạt động sản xuất, kinh doanh năm 2025 và 2026 yêu cầu *“Rà soát, đề xuất phương án bãi bỏ điều kiện đầu tư kinh doanh không cần thiết được thực hiện áp dụng theo hình thức giấy phép”*; đồng thời đơn giản hóa điều kiện, tạo thuận lợi cho doanh nghiệp; Nghị quyết số 138/NQ-CP ngày 16/5/2025 của Chính phủ ban hành Kế hoạch hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 68-NQ/TW ngày 04/5/2025 của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế tư nhân nhằm tháo gỡ triệt để khó khăn cho sản xuất kinh doanh và thúc đẩy toàn diện chuyển đổi số trong giải quyết thủ tục hành chính; Nghị định số 139/2025/NĐ-CP ngày 12/6/2025 của Chính phủ quy định về phân định thẩm quyền của chính quyền địa phương 02 cấp trong lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ Công Thương; Nghị định số 146/2025/NĐ-CP ngày 12/6/2025 của Chính phủ quy định về phân cấp, phân quyền trong lĩnh vực công nghiệp và thương mại; Quyết định số 282/QĐ-TTg ngày 12/02/2026 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Kế hoạch cải cách hành chính nhà nước trọng tâm giai đoạn 2026-2030; Quyết định số 1643/QĐ-TTg ngày 31/7/2025 của Thủ tướng Chính phủ ban hành về việc Phương án cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính liên quan đến hoạt động sản xuất, kinh doanh thuộc phạm vi quản lý của Bộ Công Thương, trong đó có mặt hàng rượu; Quyết định số 2671/QĐ-TTg ngày 10/12/2025 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Phương án cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính liên quan đến hoạt động sản xuất, kinh doanh thuộc phạm vi quản lý của Bộ Công Thương.

Ngày 15 tháng 5 năm 2026, Chính phủ ban hành Nghị quyết số 66.17/2026/NQ-CP về cắt giảm, sửa đổi ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện, trong đó đã bãi bỏ ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện đối với ngành nghề kinh doanh rượu, sau đó, ngày 18 tháng 5 năm 2026, Nghị quyết số 66.18/2026/NQ-CP phân quyền, cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính, điều kiện kinh doanh, trong đó, không thực hiện các điều kiện kinh doanh liên quan đến ngành nghề kinh doanh rượu được quy định tại Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia số 44/2019/QH14, Nghị định số 105/2017/NĐ-CP và Nghị định số 17/2020/NĐ-CP.

2. Quá trình thực hiện tổng kết

Để xây dựng dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 105/2017/NĐ-CP được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 17/2020/NĐ-CP, cùng với việc thực hiện các quy định của Nghị quyết số 66.18/2026/NQ-CP phân quyền, cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính, điều kiện kinh doanh, Bộ Công Thương đã dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 105/2017/NĐ-CP, thời hạn trình dự kiến Quý IV năm 2026.

Căn cứ Luật Ban hành Văn bản quy phạm pháp luật năm 2025 và các văn bản hướng dẫn, để có cơ sở triển khai soạn thảo Nghị định thay Nghị định số 105/2017/NĐ-CP được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 17/2020/NĐ-CP, Bộ

Công Thương đã có nhiều Công văn gửi và các đơn vị liên quan, các địa phương để thực hiện xây dựng Nghị định.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Công tác chỉ đạo, triển khai và tổ chức thi hành văn bản quy phạm pháp luật

Ngay sau khi ban hành Nghị định số 105/2017/NĐ-CP, trong năm 2017, Bộ Công Thương đã có văn bản hướng dẫn các Sở Công Thương địa phương thực hiện các quy định của Nghị định số 105/2017/NĐ-CP ngày 14 tháng 9 năm 2017. Hằng năm, Bộ Công Thương tổ chức đoàn kiểm tra thực thi, tuân thủ các quy định của pháp luật đối với mặt hàng rượu và yêu cầu báo cáo tình hình kinh doanh đối với mặt hàng này.

2. Kết quả thi hành văn bản quy phạm pháp luật, đánh giá ưu điểm, bất cập, hạn chế của văn bản quy phạm pháp luật

a) Kết quả

- Việc ban hành và tổ chức thực hiện Nghị định số 105/2017/NĐ-CP, được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 17/2020/NĐ-CP, đã tạo lập khuôn khổ pháp lý tương đối đầy đủ cho hoạt động sản xuất, nhập khẩu, phân phối, bán buôn, bán lẻ và kinh doanh rượu tiêu dùng tại chỗ, phù hợp với quy định về kinh doanh rượu theo Luật số 44/2019/QH14 ngày 14 tháng 06 năm 2019 Phòng, chống tác hại của rượu, bia. Qua số liệu thống kê, đến năm 2025, có khoảng 10 thương nhân sản xuất rượu có quy mô từ 03 triệu lít/năm trở lên. Đồng thời, có khoảng 600 thương nhân phân phối rượu, tập trung tại 02 thành phố lớn là Thành phố Hồ Chí Minh và thành phố Hà Nội. Đây là 02 thành phố trung tâm có dịch vụ phân phối và là thị trường tiêu thụ rượu lớn nhất cả nước. Tổng số lượng thương nhân phân phối rượu của 2 thành phố này chiếm khoảng 80% tổng số thương nhân phân phối rượu trên cả nước.

- Quy định về hoạt động kinh doanh khắc phục hạn chế khó khăn của Nghị định 94/2012/NĐ-CP, thủ tục hành chính được chi tiết, cụ thể, công khai, minh bạch, thuận lợi trong áp dụng dịch vụ công trực tuyến trong công tác quản lý và cấp phép.

- Quy định về phân cấp, phân quyền được quy định cụ thể đối với từng loại hình (phân phối, bán buôn, bán lẻ) giúp hạn chế chồng chéo trong tổ chức thực hiện và tạo cơ sở cho việc kiểm tra, giám sát theo địa bàn, quy mô hoạt động.

- Việc quy định quyền và nghĩa vụ theo từng loại hình kinh doanh tạo cơ sở để thương nhân chủ động tổ chức hoạt động kinh doanh, đồng thời xác định trách nhiệm pháp lý trong từng khâu của chuỗi cung ứng.

- Các quy định Nghị định số 105/2017/NĐ-CP và Nghị định số 17/2020/NĐ-CP hình thành chuỗi cung ứng theo tầng, nấc khoa học qua đó, phục vụ hiệu quả công tác thanh tra, kiểm tra, kiểm soát chất lượng và an toàn thực phẩm từ nhập khẩu, sản xuất đến bán lẻ.

b) Ưu điểm

- Nghị định số 105/2017/NĐ-CP và Nghị định số 17/2020/NĐ-CP quy định rõ điều kiện, thủ tục, thẩm quyền trong các hoạt động sản xuất, nhập khẩu, phân phối, bán buôn, bán lẻ và kinh doanh rượu tiêu dùng tại chỗ đã tạo nền tảng pháp lý quan trọng trong công tác quản lý hoạt động kinh doanh rượu tại Việt Nam, việc ban hành các Nghị định này khắc phục hạn chế của Nghị định 94/2012/NĐ-CP về việc quy định hạn chế số lượng Giấy phép kinh doanh sản phẩm rượu và được cộng đồng doanh nghiệp hưởng ứng. Đến nay, sau hơn 9 năm triển khai thực hiện Nghị định số 105/2017/NĐ-CP và Nghị định số 17/2020/NĐ-CP hoạt động kinh doanh rượu trên địa bàn các tỉnh/thành phố trực thuộc trung ương đã cơ bản được tổ chức ổn định, phù hợp với yêu cầu và mục tiêu đề ra: Chất lượng rượu và giá từng bước được nâng cao phù hợp với thị hiếu người tiêu dùng; tình trạng rượu nhập lậu, lưu thông rượu không đảm bảo chất lượng trên thị trường được hạn chế; tổ chức mạng lưới kinh doanh rượu, bao gồm các thương nhân phân phối, thương nhân bán buôn, thương nhân bán lẻ từ thành phố đến các quận, huyện được hoàn thiện và đi vào hoạt động nền nếp, bảo đảm yêu cầu nâng cao hiệu quả của công tác quản lý nhà nước, đồng thời, bảo đảm nâng cao quyền lợi của người tiêu dùng và mô hình hoạt động sản kinh doanh của các doanh nghiệp.

- Các quy định về quản lý rượu được quy định chi tiết, rõ ràng tạo ra nhiều thuận lợi trong hiệu quả quản lý nhà nước, cụ thể: i) Tạo được khung quản lý tương đối đầy đủ đối với toàn bộ chuỗi kinh doanh rượu và phân loại tương đối rõ các loại hình kinh doanh theo chuỗi mô hình từ sản xuất, nhập khẩu, phân phối, bán buôn bán lẻ và tiêu dùng tại chỗ, ii) Bảo đảm nguyên tắc quản lý rượu là ngành, nghề kinh doanh có điều kiện, điểm thuận lợi của mô hình này là Nhà nước có thể xác định được chủ thể kinh doanh hợp pháp, từ đó phục vụ công tác: thanh tra, kiểm tra, truy xuất nguồn gốc, xử lý vi phạm, quản lý chất lượng, quản lý an toàn thực phẩm, phòng chống rượu giả, rượu không rõ nguồn gốc trong từng khâu của hệ thống phân phối, iii) Thủ tục hành chính rõ ràng, minh bạch, chặt chẽ về hồ sơ, trình tự, thủ tục, phân cấp thẩm quyền phù hợp với thẩm quyền cấp phép theo quy mô và cấp quản lý: Bộ Công Thương cấp giấy phép phân phối, giấy phép sản xuất rượu trên 3 triệu lít, Sở Công Thương cấp giấy phép bán buôn, giấy phép sản xuất rượu dưới 3 triệu lít, Phòng Kinh tế/Kinh tế và Hạ tầng cấp huyện cấp giấy phép đối với sản xuất rượu thủ công, bán lẻ và bán rượu tiêu dùng tại chỗ, iv) Quy định cụ thể về quyền và nghĩa vụ của từng loại hình thương nhân: Tạo ra tính linh hoạt cho thị trường, cho phép doanh nghiệp tổ chức mô hình kinh doanh phù hợp với năng lực và quy mô của mình.

c) Về những bất cập, hạn chế của văn bản quy định pháp luật

- Mô hình quản lý dựa nhiều vào điều kiện kinh doanh, thủ tục hành chính và giấy phép không còn phù hợp với yêu cầu cải cách hiện nay.

- Hệ thống quy định pháp luật (trong đó có Nghị định số 105/2017/NĐ-CP) ngày càng được hoàn thiện, tạo cơ sở, hành lang pháp lý rõ ràng, quá trình tiếp nhận và xử lý hồ sơ của cơ quan quản lý minh bạch theo quy trình giải quyết thủ tục hành chính, tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp chuẩn bị hồ sơ pháp lý theo đúng quy định, thủ tục hành chính đối với mặt hàng rượu ngày càng được đơn giản hóa, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, nhận thức về tuân thủ pháp luật của doanh nghiệp và công chức cấp phép ngày được nâng cao. Tuy nhiên, một số quy định tại Nghị định số 105/2017/NĐ-CP được sửa đổi một số điều của Nghị định số 17/2020/NĐ-CP chưa phù hợp với tình hình triển khai cụ thể: tại Điểm a Khoản 16 Điều 16 và Điểm a Khoản 17 Điều 16 (*a. Bản sao hợp đồng nguyên tắc, thư xác nhận hoặc bản cam kết tham gia hệ thống phân phối rượu kèm bản sao Giấy phép bán buôn rượu của thương nhân dự kiến tham gia hệ thống phân phối rượu*). Vấn đề này làm doanh nghiệp và cơ quan quản lý nhà nước có cách hiểu khác nhau, Nghị định không có mẫu thư xác nhận, bản cam kết tham gia hệ thống phân phối rượu và không quy định rõ một số văn bản trong thành phần hồ sơ bản sao chứng thực, hay bản sao là hợp lệ (*các bất cập, hạn chế được thể hiện Mục 3 dưới đây*).

3. Khó khăn, vướng mắc và nguyên nhân

a) Đối với công tác quản lý nhà nước

Việc quản lý các thương nhân phân phối, bán buôn, bán lẻ còn gặp nhiều khó khăn do các thương nhân thường xuyên thay đổi thông tin về địa chỉ và thông tin liên lạc và không nghiêm túc thực hiện thông báo sửa đổi thông tin doanh nghiệp và chế độ báo cáo theo định kỳ cũng như đột xuất. Chưa có hệ thống thiết lập và quản lý cơ sở dữ liệu liên thông để quản lý và nắm bắt tình hình kinh doanh rượu của các thương nhân. Việc quản lý, cấp giấy phép kinh doanh bán lẻ rượu, quản lý bán rượu tiêu dùng tại chỗ, đăng ký bán rượu có độ cồn dưới 5,5 độ cho các cơ sở gặp nhiều khó khăn, do phần lớn các hộ kinh doanh chủ yếu là bán rượu kèm với nhiều mặt hàng khác với số lượng không lớn và không thường xuyên, chủ yếu bán lẻ rượu tại các cửa hàng tạp hóa nên ý thức thực thi tuân thủ các quy định của pháp luật trong kinh doanh rượu của các hộ kinh doanh thường không cao.

Do vậy, rất khó để yêu cầu triển khai đầy đủ các thủ tục về cấp giấy phép kinh doanh bán lẻ rượu theo quy định. Địa phương còn gặp khó khăn trong việc phân biệt loại hình sản xuất rượu thủ công hay sản xuất rượu công nghiệp; khó khăn trong việc xác định hoạt động ngâm, chiết rượu có được xem là hoạt động sản xuất rượu để làm cơ sở xem xét cấp Giấy phép sản xuất rượu thủ công nhằm mục đích kinh doanh theo đúng quy định. Khả năng tiếp cận của người tiêu dùng đối với hệ thống mua bán rượu khá dễ dàng (không có biển báo cấm trẻ em dưới 18 tuổi), dẫn đến mục tiêu đấu tranh, phòng chống tác hại của bia rượu còn bị hạn chế.

b) Đối với công tác giải quyết thủ tục hành chính liên quan đến hoạt động kinh doanh rượu

+ Một số quy định liên quan đến điều kiện kinh doanh rượu và các biểu mẫu tại Nghị định số 105/2017/NĐ-CP và Nghị định số 17/2020/NĐ của Chính phủ còn chưa rõ ràng dẫn đến cách hiểu khác nhau và khó khăn trong quá trình triển khai thực hiện, chưa có quy định cụ thể đối với công tác thu hồi các giấy phép.

+ Quy định về cấp phép sản xuất rượu thủ công nhằm mục đích kinh doanh không có quy định công suất, quy trình sản xuất, điều kiện cơ sở vật chất cụ thể, dẫn đến khó khăn trong việc phân biệt loại hình sản xuất rượu thủ công hay sản xuất rượu công nghiệp để làm cơ sở xem xét cấp Giấy phép.

+ Trường hợp thương nhân, hộ kinh doanh có trụ sở chính trên địa bàn một quận, huyện gặp khó khăn trong việc đề nghị cấp Giấy phép bán lẻ rượu cho các địa điểm kinh doanh trực thuộc trên địa bàn quận, huyện khác do không đáp ứng được yêu cầu quy định tại khoản 1, Điều 13 Nghị định số 105/2017/NĐ-CP nêu trên.

+ Mặc dù đã áp dụng hình thức nộp hồ sơ online trực tuyến, nhưng nhiều doanh nghiệp không thực hiện vẫn nộp hồ sơ bản giấy theo thói quen dẫn đến các công chức tiếp nhận tài liệu phải hướng dẫn nhiều lần.

c) Tuân thủ các quy định của pháp luật trong hoạt động kinh doanh rượu của các thương nhân

Tình trạng các thương nhân kinh doanh rượu hoạt động không có giấy phép hoặc giấy phép đã hết hạn vẫn diễn ra, kinh doanh rượu không đúng với giấy phép đã cấp, thay đổi thông tin về tên, địa chỉ, giấy đăng ký doanh nghiệp nhưng không gửi thay đổi thông tin trên giấy phép đến cơ quan cấp giấy phép theo quy định, không báo cáo hoặc không nghiêm túc thực hiện đúng nội dung báo cáo theo quy định hiện hành. Các thương nhân bán lẻ rượu hầu như không thực hiện việc báo cáo, do đa phần các hộ kinh doanh rượu nhỏ lẻ, không có sổ sách cập nhật, nhập hàng với số lượng rất ít, bán hết mới nhập tiếp, gặp khó khăn trong vấn đề báo cáo với cơ quan chuyên có thẩm quyền. Các hộ kinh doanh bán lẻ rượu chưa nhận thức đúng và đầy đủ các quy định của pháp luật về kinh doanh rượu, một số cơ sở kinh doanh rượu chưa thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ quy định đối hoạt động kinh doanh rượu. Còn nhiều cơ sở kinh doanh chưa quan tâm đến nhãn hàng hóa, nguồn gốc sản xuất nên việc thực hiện các quy định về kinh doanh rượu còn hạn chế; công tác xử lý vi phạm hành chính còn nhiều khó khăn, chủ yếu tăng cường tuyên truyền, phổ biến, hướng dẫn thực hiện khắc phục nhưng tồn tại, hạn chế, thiếu sót để hộ kinh doanh khắc phục.

d) Đối với hệ thống phân phối

Mạng lưới kinh doanh phân phối, bán buôn, bán lẻ rượu có sự tăng trưởng nhưng vẫn còn hiện tượng mang tính chất tự phát, phân tán, quy mô nhỏ, vốn ít, mua bán qua nhiều kênh tầng nấc trung gian, kho chứa chủ yếu là đi thuê không đạt tiêu chuẩn, chưa hoặc có nhiều các loại kho chuyên dùng nên đã ảnh hưởng đến việc bảo quản và kinh doanh của doanh nghiệp; nguồn vốn hạn hẹp nên gây nhiều khó khăn trong quá trình xây dựng và phát triển hệ thống phân phối. Chưa thiết lập được mối liên hệ lâu dài giữa bán buôn và bán lẻ theo những kênh lưu thông hợp lý, ổn định. Cơ sở vật chất kỹ thuật của mạng lưới phân phối, bán buôn,

bán lẻ chưa được chú trọng. Việc thực hiện các thủ tục hành chính liên quan đến hoạt động sản xuất rượu thủ công nhằm mục đích kinh doanh khá phức tạp (gồm công bố sản phẩm rượu hoặc bản sao Giấy tiếp nhận bản công bố hợp quy hoặc Giấy xác nhận công bố phù hợp quy định an toàn thực phẩm, bản sao Giấy chứng nhận cơ sở đủ điều kiện an toàn thực phẩm...). Theo báo cáo của Sở Công Thương các địa phương đối với hộ sản xuất rượu thủ công nhằm mục đích kinh doanh khi thực hiện thủ tục để cấp phép, qua kiểm tra hồ sơ của các hộ đều không có giấy chứng nhận cơ sở đủ điều kiện an toàn thực phẩm được cấp theo quy định hoặc do cơ sở vật chất, nhà xưởng chưa đủ điều kiện để cấp. Do đó, Phòng Kinh tế/Kinh tế - hạ tầng (nay cơ quan cấp xã) khó khăn thực hiện việc cấp phép được cho các hộ kinh doanh.

d) Về thực hiện phân cấp, phân quyền và sáp nhập theo quy định mới

- Nghị định số 146/2025/NĐ-CP ngày 12 tháng 6 năm 2025 về quy định về phân quyền, phân cấp trong lĩnh vực công nghiệp và thương mại chưa quy định rõ địa phương tiếp nhận hồ sơ của thương nhân tại nơi đặt trụ sở chính hay nơi đặt cơ ở kinh doanh.

- Nghị định số 139/2025/NĐ-CP ngày 12 tháng 6 năm 2025 của Chính phủ: Quy định về phân định thẩm quyền của chính quyền địa phương 02 cấp trong lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ Công Thương quy định thương nhân nộp hồ sơ đề nghị bán lẻ về Ủy ban nhân dân cấp xã nơi thương nhân đặt địa chỉ trụ sở chính. Một số địa phương vướng mắc trong việc tiếp nhận hồ sơ của các doanh nghiệp xin cấp giấy phép bán lẻ tại địa điểm kinh doanh trên địa bàn nhưng trụ sở chính thuộc địa bàn khác.

- Nghị quyết số 202/2025/QH15 ngày 12 tháng 6 năm 2025 của Quốc hội về sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh phù hợp với công tác sáp nhập và cải cách thủ tục hành chính. Tuy nhiên, doanh nghiệp đến làm việc tại các địa phương có nhiều cách hiểu khác nhau trong xử lý hồ sơ.

e) Nguyên nhân

+ Hệ thống quy định pháp luật về sản xuất, kinh doanh rượu được xây dựng và hoàn thiện qua nhiều giai đoạn, trong khi thực tiễn hoạt động kinh doanh có nhiều thay đổi, dẫn đến một số quy định chưa theo kịp yêu cầu quản lý mới.

+ Một số điều kiện kinh doanh của Nghị định chưa được thiết kế phù hợp với đặc điểm thực tế của từng loại hình kinh doanh rượu.

+ Hệ thống phân phối rượu còn phân tán, nhiều tầng nấc trung gian, quy mô doanh nghiệp và hộ kinh doanh không đồng đều. Hệ thống quản trị và công nghệ thông tin chưa được chú trọng. Quan hệ giữa các khâu sản xuất, phân phối, bán buôn và bán lẻ chưa hình thành ổn định, làm cho việc truy xuất nguồn gốc và kiểm soát dòng lưu thông hàng hóa gặp khó khăn.

+ Đối với khu vực sản xuất rượu thủ công, đặc điểm sản xuất nhỏ lẻ, phân tán, điều kiện cơ sở vật chất và khả năng đáp ứng các yêu cầu về an toàn thực phẩm còn hạn chế. Đây là nguyên nhân quan trọng dẫn đến tình trạng nhiều cơ sở

khó hoàn thiện hồ sơ để được cấp phép, mặc dù vẫn đang tồn tại hoạt động sản xuất, kinh doanh trên thực tế.

+ Một bộ phận thương nhân, đặc biệt là hộ kinh doanh nhỏ lẻ, chưa nhận thức đầy đủ về quyền, nghĩa vụ và trách nhiệm pháp lý trong hoạt động kinh doanh rượu, việc thực hiện đồng thời nhiều chủ trương về cải cách thủ tục hành chính, phân cấp, phân quyền, sắp xếp đơn vị hành chính, chuyển đổi số và cắt giảm điều kiện kinh doanh.

4. Xác định những vấn đề mới phát sinh trong thực tiễn

- Nhằm cắt giảm, điều kiện kinh doanh và đơn giản hóa thủ tục hành chính, tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp, Chính phủ ban hành: Nghị quyết số 66/NQ-CP ngày 26/3/2025 về Chương trình cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính liên quan đến hoạt động sản xuất, kinh doanh năm 2025 và 2026 yêu cầu *“Rà soát, đề xuất phương án bãi bỏ điều kiện đầu tư kinh doanh không cần thiết được thực hiện áp dụng theo hình thức giấy phép”*, Nghị quyết số 138/NQ-CP ngày 16/5/2025 của Chính phủ ban hành Kế hoạch hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 68-NQ/TW ngày 04/5/2025 của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế tư nhân, nhằm tháo gỡ triệt để khó khăn cho sản xuất kinh doanh và thúc đẩy toàn diện chuyển đổi số trong giải quyết thủ tục hành chính, và nhiều các văn bản khác có liên quan. Đặc biệt, các quy định tại Nghị quyết số 66.17/2026/NQ-CP, Nghị quyết số 66.18/2026/NQ-CP, Nghị định số 146/2025/NĐ-CP, Nghị định số 139/2025/NĐ-CP và Nghị quyết số 202/2025/QH15.

- Để nâng cao hiệu quả trong quản lý nhà nước, khắc phục vướng mắc, khó khăn (nêu trên), đối với mặt hàng rượu có ảnh hưởng đến an toàn, đạo đức xã hội và sức khỏe của cộng đồng, cùng nội dung khoản 2 Điều 2 Nghị quyết số 66.17/2026/NQ - CP nêu rõ cắt giảm những ngành, nghề mà điều kiện đầu tư kinh doanh có thể nghiên cứu quản lý thông qua tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật hoặc tiêu chuẩn nghề để quản lý theo phương thức hậu kiểm. Đồng thời, thực hiện mục tiêu quản lý nhà nước thông qua dữ liệu tập trung, tránh khoảng trống pháp lý, việc xây dựng Nghị định thay thế Nghị định số 105/2017/NĐ-CP là cần thiết.

5. Những nội dung khác (nếu có): Không.

III. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

1. Về hoàn thiện văn bản quy phạm pháp luật về quản lý mặt hàng rượu: Đề nghị xây dựng Nghị định thay thế Nghị định số 105/2017/NĐ-CP, cụ thể như sau:

- Chuyển đổi mạnh mẽ phương thức quản lý, bãi bỏ toàn bộ quy định về cấp, cấp lại, sửa đổi, bổ sung các loại Giấy phép kinh doanh rượu. Chuyển từ cơ chế “tiền kiểm” (cấp phép theo điều kiện) sang “hậu kiểm”. Thông qua cơ chế thông báo qua Hệ thống cung cấp, cập nhật thông tin trực tuyến.

- Đơn giản hóa, bãi bỏ thủ tục hành chính và cắt giảm chi phí tuân thủ: triệt để cắt giảm các thành phần hồ sơ, giấy tờ bản giấy. Cho phép thương nhân thực hiện đăng ký/thông báo thông tin hoàn toàn trên môi trường điện tử. Tăng cường

khai thác, chia sẻ dữ liệu liên thông. Hoàn thiện quy định phân cấp, phân quyền và tháo gỡ vướng mắc, khó khăn như đã nêu trong thực hiện thủ tục hành chính.

- Xây dựng Hệ thống thông tin và Cơ sở dữ liệu về hoạt động kinh doanh rượu, xây dựng Hệ thống tiếp nhận thông tin trực tuyến: Bộ Công Thương chủ trì xây dựng, vận hành Hệ thống thông tin trực tuyến kết nối từ Trung ương đến địa phương phục vụ việc khai báo, cập nhật thông tin kinh doanh rượu. Liên thông và chia sẻ dữ liệu: Đẩy mạnh kết nối, chia sẻ dữ liệu tập trung giữa Bộ Công Thương với Cơ sở dữ liệu quốc gia về đăng ký doanh nghiệp, Cục thuế (hóa đơn điện tử, tem điện tử), Cơ quan Hải quan, Bộ Y tế, Bộ Công an và Ủy ban nhân dân các cấp nhằm tối ưu hóa công tác giám sát, truy xuất nguồn gốc và xử lý vi phạm mà không làm phát sinh thủ tục giấy tờ cho doanh nghiệp.

2. Về các nội dung khác

Tăng cường bồi dưỡng, đào tạo năng lực chuyên môn: Tăng cường tổ chức các buổi hội thảo trực tuyến/trực tiếp tập huấn, hướng dẫn đào tạo nghiệp vụ chuyên sâu, các tình huống phát sinh thực tế, cập nhật các quy định mới cho các cơ quan nhà nước, cộng đồng doanh nghiệp và người dân.

Trên đây là báo cáo tổng kết việc thi hành Nghị định số 105/2017/NĐ-CP được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 17/2020/NĐ-CP./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ;
- Các Phó TTgCP;
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ trưởng;
- Bộ Tư pháp;
- Vụ Pháp chế, Cục Công nghiệp;
- Lưu: VT, TTTN.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Việt Sơn

Phụ lục

1. Chủ trương, đường lối của Đảng có liên quan đến chính sách/dự thảo

CHÍNH SÁCH/ QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO	CHỦ TRƯỞNG, ĐƯỜNG LỐI CỦA ĐẢNG	ĐÁNH GIÁ (Đã thể chế đầy đủ hoặc một phần)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ
Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 09/11/2022 của Hội nghị Trung ương 6 khóa XIII về tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam.	Hoàn thiện hệ thống pháp luật đồng bộ, thống nhất, khả thi, công khai, minh bạch; bảo đảm quyền tự do kinh doanh; cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh. Đẩy mạnh phân cấp, phân quyền; cải cách thủ tục hành chính; cắt giảm chi phí tuân thủ cho người dân và doanh nghiệp.		
Văn kiện Đại hội XIII của Đảng	Tập trung xây dựng nền hành chính nhà nước phục vụ nhân dân, dân chủ, pháp quyền, chuyên nghiệp, hiện đại, trong sạch, vững mạnh, bảo đảm công khai, minh bạch, quản lý thống nhất, thông suốt, hiệu lực, hiệu quả. Tiếp tục thực hiện chương trình tổng thể cải cách hành chính và hiện đại hóa nền hành chính quốc gia. Hoàn thiện tổ chức bộ máy chính quyền các cấp gắn với tinh giản biên chế, bảo đảm hoạt động hiệu lực, hiệu quả... Đẩy mạnh và hoàn thiện cơ chế phân cấp, phân quyền, ủy quyền, bảo đảm quản lý thống nhất, hiệu lực, hiệu quả hoạt động; đồng thời phát huy tính chủ động, sáng tạo, đề cao tinh thần trách nhiệm của từng cấp, từng ngành gắn với cơ chế kiểm soát quyền lực.		
Nghị quyết số 68-NQ/TW ngày 04/5/2025	Đẩy mạnh cải cách, cắt giảm thực chất thủ tục hành chính, điều kiện kinh		

CHÍNH SÁCH/ QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO	CHỦ TRƯỞNG, ĐƯỜNG LỐI CỦA ĐẢNG	ĐÁNH GIÁ (Đã thể chế đầy đủ hoặc một phần)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ
của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế tư nhân	doanh. Giảm chi phí tuân thủ, tạo môi trường kinh doanh thông thoáng, minh bạch.		
Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia	Đổi mới toàn diện việc giải quyết TTHC, cung cấp dịch vụ công không phụ thuộc địa giới hành chính; nâng cao chất lượng dịch vụ công trực tuyến, dịch vụ số cho người dân và doanh nghiệp, hướng tới cung cấp dịch vụ công trực tuyến toàn trình, cá nhân hoá và dựa trên dữ liệu; tăng cường giám sát, đánh giá và trách nhiệm giải trình của cơ quan nhà nước, người có thẩm quyền trong phục vụ Nhân dân.		
Nghị quyết số 76/NQ-CP ngày 15/7/2021 của Chính phủ ban hành Chương trình tổng thể cải cách hành chính nhà nước giai đoạn 2021 – 2030	Cải cách quyết liệt, đồng bộ, hiệu quả quy định thủ tục hành chính liên quan đến người dân, doanh nghiệp; thủ tục hành chính nội bộ giữa cơ quan hành chính nhà nước; rà soát, cắt giảm, đơn giản hóa điều kiện kinh doanh, thành phần hồ sơ và tối ưu hóa quy trình giải quyết thủ tục hành chính trên cơ sở ứng dụng mạnh mẽ công nghệ thông tin; bãi bỏ các rào cản hạn chế quyền tự do kinh doanh, cải thiện, nâng cao chất lượng môi trường đầu tư kinh doanh, bảo đảm cạnh tranh lành mạnh, bình đẳng, minh bạch; đổi mới và nâng cao hiệu quả thực hiện cơ chế một cửa, một cửa liên thông trong giải quyết thủ tục hành chính. Đẩy mạnh thực hiện thủ tục hành chính trên môi		

CHÍNH SÁCH/ QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO	CHỦ TRƯỞNG, ĐƯỜNG LỐI CỦA ĐẢNG	ĐÁNH GIÁ (Đã thể chế đầy đủ hoặc một phần)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ
	trường điện tử để người dân, doanh nghiệp có thể thực hiện dịch vụ mọi lúc, mọi nơi, trên các phương tiện khác nhau.		
Nghị quyết số 66.7/2025/NQ-CP ngày 15/11/2025 của Chính phủ quy định cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính dựa trên dữ liệu	Không yêu cầu cung cấp thành phần hồ sơ giải quyết thủ tục hành chính mà các thông tin trong thành phần hồ sơ đó đã có trong cơ sở dữ liệu quốc gia hoặc cơ sở dữ liệu chuyên ngành được công bố và có thể khai thác được.		
Nghị quyết số 02/NQ-CP ngày 08/01/2026 về những nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia	Cải cách quy định thủ tục hành chính, nâng cao hiệu quả giải quyết thủ tục hành chính phục vụ người dân, doanh nghiệp; Đẩy mạnh hoàn thiện đồng bộ các quy định pháp luật... tháo gỡ dứt điểm các bất cập, điểm nghẽn về pháp lý; Đẩy mạnh phân quyền, phân cấp, phân định thẩm quyền gắn với nâng cao trách nhiệm thực thi.		
Nghị quyết số 66.17/2026/NQ-CP ngày 15 tháng 5 năm 2026 về cắt giảm, sửa đổi ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện.	Bãi bỏ ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện đối với ngành nghề kinh doanh rượu.		
Nghị quyết số 66.18/2026/NQ-CP ngày 18 tháng 5 năm 2026, về phân quyền, cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính.	Không thực hiện các điều kiện kinh doanh liên quan đến ngành nghề kinh doanh rượu được quy định tại Luật Phòng, chống tác hại của rượu, bia số 44/2019/QH14, Nghị định số 105/2017/NĐ - CP ngày 14 tháng 9 năm 2017 của Chính phủ quy định về kinh doanh rượu, Nghị		

CHÍNH SÁCH/ QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO	CHỦ TRƯỞNG, ĐƯỜNG LỐI CỦA ĐẢNG	ĐÁNH GIÁ (Đã thể chế đầy đủ hoặc một phần)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ
	định số 17/2020/NĐ - CP ngày 05 tháng 02 năm 2020 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của các nghị định liên quan đến điều kiện đầu tư kinh doanh thuộc lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ Công Thương.		
Chỉ thị số 16/CT-TTg ngày 20/5/2024 của Thủ tướng Chính phủ về tiếp tục đẩy mạnh cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính tại các bộ, ngành, địa phương phục vụ người dân, doanh nghiệp.	Tập trung xây dựng văn bản để thực thi ngay các phương án cắt giảm, đơn giản hóa quy định liên quan đến hoạt động kinh doanh; phân cấp trong giải quyết TTHC; TTHC nội bộ trọng tâm ưu tiên; Tiếp tục triển khai hiệu quả cơ chế một cửa, một cửa liên thông; tập trung nguồn lực đẩy nhanh số hóa hồ sơ, kết quả giải quyết TTHC.		

2. Văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến chính sách/dự thảo

CHÍNH SÁCH/ QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO VĂN BẢN	QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT HIỆN HÀNH CÓ LIÊN QUAN	ĐÁNH GIÁ (Tính hợp hiến, tính hợp pháp, tính thống nhất)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ
Luật Tổ chức Chính phủ số 63/2025/QH15 ngày 18/02/2025			
Luật số 44/2019/QH14 ngày 14 tháng 06 năm 2019 Phòng, chống tác hại của rượu, bia.	Các quy định chung về phòng, chống tác hại của rượu, bia.		
Luật Đầu tư số 143/2025/QH15 ngày 11 tháng 12 năm 2025;	Kinh doanh rượu là ngành nghề kinh doanh có điều kiện được nêu trong phụ lục 4 Danh sách các ngành nghề kinh doanh có điều kiện tại Luật Đầu tư.		

CHÍNH SÁCH/ QUY ĐỊNH CỦA DỰ THẢO VĂN BẢN	QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT HIỆN HÀNH CÓ LIÊN QUAN	ĐÁNH GIÁ (Tính hợp hiến, tính hợp pháp, tính thống nhất)	ĐỀ XUẤT XỬ LÝ
Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đầu tư 2025 được Quốc hội thông qua ngày 24/8/2026 đã sửa đổi Phụ lục Danh mục ngành nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện, theo đó, kinh doanh rượu không được quy định là ngành nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện tại Danh mục nêu trên (có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 3 năm 2027)	Luật Đầu tư năm 2025: Quy định về nguyên tắc bảo đảm quyền tự do kinh doanh, cải thiện môi trường đầu tư, kinh doanh; rà soát, cắt giảm ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện và đơn giản hóa các điều kiện, thủ tục liên quan, tạo cơ sở chuyển đổi phương thức quản lý theo hướng giảm tiền kiểm, tăng cường hậu kiểm. Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đầu tư 2025 được Quốc hội thông qua ngày 24/8/2026 đã sửa đổi Phụ lục Danh mục ngành nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện. Theo đó, kinh doanh rượu không được quy định là ngành nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện tại Danh mục nêu trên (có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 3 năm 2027).		
Nghị định số 105/2017/NĐ - CP ngày 14 tháng 9 năm 2017 của Chính phủ quy định về kinh doanh rượu và một số điều của Nghị định số 17/2020/NĐ - CP ngày 05 tháng 02 năm 2020 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của các nghị định liên quan đến điều kiện đầu tư kinh doanh thuộc lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ Công Thương.	Quy định chi tiết về hoạt động kinh doanh trong lĩnh vực rượu.		